



# Clostridioides difficile tidl. *Clostridium* (CD)

|                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Udarbejdet af                  | Kvalitetsenheden Center for Omsorg og Sundhed<br>01-01-2013                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Godkendt af                    | Afdelingsleder Sara C. Davies, Afdelingsleder Pia Regitze C. Thøgersen og<br>Distriktsleder Tomas Kisbye Frandsen<br>19-06-2025                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Version                        | 2.0 erstatter version 1.1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Revideret af                   | Elisabeth Marie Hansen, udviklingssygeplejerske med funktion som<br>hygiejnesygeplejerske, Kvalitetsenheden, Center for Omsorg og Sundhed<br>15-05-2025                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Ikrafttrædelsesdato            | 19-06-2025                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Instruksens<br>virkningsområde | Center for Omsorg og Sundhed<br>(Kan benyttes af andre fagcentre)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Ansvarsfordeling               | <p>Centerchef:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Overordnet ansvar for at der forefindes de nødvendige instrukser og de afspejler autorisationslovens bestemmelser om omhu og samvittighedsfuldhed</li> </ul> <p>Kvalitetsenheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Udarbejde generelle instrukser</li> <li>Udarbejde lokale instrukser i samarbejde med praksis</li> <li>Løbende ajourføring af instrukser, udformning, omfang og placering</li> <li>Revidering af instrukser hver tredje år efter udarbejdelsesdatoen</li> <li>Sikre anvendelighed i dagligdagen</li> <li>Journalisering og arkivering i SBSYS</li> </ul> <p>Afdelingsledergruppen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ansvar for at nyansatte introduceres i Center for Omsorg og Sundhed til centrets instrukser, samt sikre at disse følges</li> <li>Sikre de rette kompetencer</li> </ul> <p>Plejecenter-/Distrikts-/Teamleder:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ansvar for at nyansatte introduceres i Center for Omsorg og Sundhed til centrets instrukser</li> <li>Ansvar for at implementere instrukser i egen enhed.</li> <li>Ansvar for at sikre at arbejdet udføres i overensstemmelse med de udarbejdede instrukser</li> </ul> <p>Medarbejdere:</p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <ul style="list-style-type: none"><li>• Kendskab til, viden om og ansvar for at opgaver udføres i henhold til givne instrukser</li><li>• Har et selvstændigt ansvar for at udvise omhu og samvittighedsfuldhed i sit faglige virke og dermed foretage en faglig vurdering af den konkrete situation</li></ul> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

# Indhold

|                                                                                           |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Formål .....                                                                              | 4  |
| Metode .....                                                                              | 4  |
| Krav til medarbejder .....                                                                | 4  |
| Udskrivelse fra sygehuset med Clostridioides difficile .....                              | 4  |
| Smittevej .....                                                                           | 4  |
| Supplerende infektionshygiejniske forholdsregler .....                                    | 4  |
| Rengøring efter træning eller behandling fx på sygeplejeklinik eller sundhedscenter ..... | 9  |
| Hvordan behandles Clostridioides difficile .....                                          | 9  |
| Ophør af de supplerende hygiejniske forholdsregler .....                                  | 10 |
| Slut rengøring .....                                                                      | 10 |
| I tilfælde af udbrud .....                                                                | 10 |
| Dokumentation .....                                                                       | 11 |
| FMK .....                                                                                 | 12 |
| Sundhedsfaglige dokumentation .....                                                       | 12 |
| Indsatser .....                                                                           | 12 |
| Baggrundsviden .....                                                                      | 12 |
| Referencer .....                                                                          | 13 |
| Log .....                                                                                 | 13 |

## Formål

At sikre en ensartet tilgang til håndtering af borger med *Clostridioides difficile* (CD) med fokus på at forebygge smittespredning.

## Metode

### Krav til medarbejder

De supplerende forholdsregler tilføjes til de generelle infektionshygiejniske forholdsregler som altid skal efterleves – uniformsetiketten, håndhygiejne, brug af værnemidler, aftørring af kontaktpunkter m.m. (1)+(2).

Der benyttes samme supplerende forholdsregler uanset typebestemmelse af CD.

### Udskrivelse fra sygehuset med *Clostridioides difficile*

Borger som ved udskrivelsen har CD kan modtages i hjemme og sygeplejen samt plejecenter/midlertidige pladser til pleje og behandling.

Nedstående supplerende infektionshygiejniske forholdsregler følges.

Medarbejder informerer skriftlig [COS-kvalitetesenheden@odsherred.dk](mailto:COS-kvalitetesenheden@odsherred.dk) hygiejnesygeplejersken i kommunen, hvis man har en borger der er mistænkt for eller har fået påvist CD.

### Smittevej

CD **danner sporer, som kan overleve længe i omgivelserne**. Smitten kan forekomme fækalt-oralt (Fækal-oral smitte er en smittevej, hvor sygdomsfremkaldende mikroorganismer fra afføring (**fæces**) **overføres til munden (oral)** hos et andet individ). Det er en af de mest almindelige måder, hvorpå mave-tarminfektioner spredes og via direkte fysisk kontakt og indirekte kontakt (mikroorganismer overføres via et mellemlid, fx hænder, miljøet omkring fx toiletter, dørhåndtag, møbler, service og lignende eller utilstrækkeligt rengjort udstyr) og **forebyggende tiltag for at stoppe kontaktsmitten er væsentligt** (1).

Det er en toksindannende bakterie (En toksindannende bakterie er en bakterie, der producerer toksiner (**giftstoffer**), som giver, en særlig antibiotikainduceret diarréform, som især rammer ældre mennesker, med flere sygdomme samt immunsvækkede borgere. Asymptomatisk bærertilstand kan forekomme (2).

### Supplerende infektionshygiejniske forholdsregler

|                  | Hygiejniske forholdsregler til medarbejder i hjemme – og sygeplejen                                          | Hygiejniske forholdsregler til medarbejder på plejecenter, midlertidige pladser, bosteder og andre lignende institutioner.                               |
|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Bolig/plejebolig | <ul style="list-style-type: none"><li>Borger kan frit deltage i de aktiviteter, som borger plejer.</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Borger må ikke isoleres på stuen/lejlighed men det må tilstræbes at skærme/minimerer ophold i fællesrum.</li></ul> |

|                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ved ophold i fællesrum skal borgeren være iført rent tøj, have udført håndvask og hånddesinfektion inden egen bolig forlades, og kørestol og/eller rollator skal fremstå synlig ren (kontaktpunkter skal rengøres og desinficere med klorklude dagligt).</li> <li>• Det er ikke tilladt at synliggøre med ophæng på døren ind til boligen, at borger har smitte. Medarbejderne må informere sig på lige fod som andre i omsorgssystemet ift. fx smitteforholdsregler.</li> <li>• Opsætte et lamineret skilt ved indgangen til den berørte enhed (f.eks. plejecenter). Skiltet skal informere om smitteudbruddet og anmode om skærpet håndhygiejne. Forslag til skiltetekst kan findes under "Infektionshygiejne" på patientsikkerhedssiden.</li> </ul> |
| Håndhygiejne                                                                             | <p>Da CD ikke slås ned af sprit gør særlige forhold sig gældende for håndhygiejne.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Udfør altid håndhygiejne, når der har været kontakt med den smittede borger, udstyr/inventar i hjemmet/bolig og inden borgerens hjem forlades. Håndhygiejne indebærer derfor håndvask efterfulgt af hånddesinfektion. Hånddesinfektion med sprit påføres når hænderne er tørre efter håndvasken.</li> <li>• Borger informeres om vigtigheden af god håndhygiejne, vejledes i (understøttes/hjælpes eventuelt med) korrekt håndvask, særligt ved: <ul style="list-style-type: none"> <li>• toiletbesøg /brug af bækken, berøring af blærekateter, urinkolbe eller ble.</li> <li>• før boligen forlades</li> <li>• før alle måltider</li> </ul> </li> </ul> <p>Evt. pårørende/besøgende informeres ligeledes om god håndhygiejne.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Anvendelse af overtrækskittel dvs. væskeafvisende engangsovertrækskittel med lange ærmer | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Engangsovertrækskittel med lange ærmer og manchetter skal anvendes ved al direkte kontakt med borger, ved kontakt med alt udstyr/inventar samt ved rengøring.</li> <li>• Før bolig forlades, bortskaffes kitlen.</li> <li>• Ved aftagning af overtrækskitlen skal medarbejder være opmærksom på ikke at berøre den forurenede yderside.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Handsker                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Handsker anvendes (udover generel brug) når man fx. er i hjemmet/boligen og har kontakt med borgeren eller</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                           | udstyr/inventar, når der gøres rent og når der anvendes klor til desinfektion af udstyr og overflader. <ul style="list-style-type: none"> <li>Når handsker skiftes, udføres som vanligt håndhygiejne efterfulgt af hånddesinfektion.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Mundbind                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>Mundbind anvendes ved risiko for stænk eller sprøjt fx. ved rengøring af synligt forurenet badeværelse eller hvis borger hjælpes i forbindelse med et brusebad.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Opbevaring og håndtering af værnemidler ved pleje – og behandlingsopgaver | <ul style="list-style-type: none"> <li>Værnemidler aftages i hjemmet/boligen inden denne forlades.</li> <li>Der anvendes samme værnemidler ved rengøring som der anvendes i plejen af pågældende borger, indtil der er lavet slutrengøring efter borgers symptomer er ophørt.</li> <li>Hvis der blot skal gives en kort besked uden kontakt til borger eller borgers omgivelser, er værnemidler ikke nødvendige.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|                                                                           | De rene værnemidler skal placeres i lukket kasse i entre i hjemmet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | De rene værnemidler kan placeres på et overdækket rullebord.                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Rengøring og desinfektion af overflader og inventar                       | Der anbefales daglig rengøring af <ul style="list-style-type: none"> <li>Badeværelse, badeværelsesgulv, toilet og soveværelse</li> </ul> Almindelige rengøringsmidler anvendes.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Daglig rengøring</b> med vand/sæbe (almindelige rengøringsmidler) af: <ul style="list-style-type: none"> <li>Hjælpemidler/inventar (eks. rollator, håndvask/bad, bækkenstol, sengebord, sengeheste mm)</li> <li>Badeværelse, toilet og soveværelse</li> <li>Gulv rengøres dagligt med almindeligt rengøringsmiddel.</li> </ul> |
|                                                                           | <b>Daglige rengøring af kontaktpunkter</b> efterfølges altid af aftørring med klorklude. som fx: <ul style="list-style-type: none"> <li>diverse håndtag, bækkenstol, sengehest, telefon, fjernbetjening, sengebord, armlæn, dørkarme, greb, telefoner, toilet, toiletskylleknop, lyskontakter, vandhaner, hjælpemidler m.m.</li> </ul> <b>Ved synlig forurening</b> med afføring tørres op med toiletpapir eller lignende og området rengøres og desinficeres efterfølgende med klorklud. <ul style="list-style-type: none"> <li>Vaskefad til nedre toilette aftørres altid med klorklud efter rengøring med vand/sæbe.</li> <li>Ved brug af Wet Wipe klorklude følges instruksen på pakken nøje, dvs. at man først kan bruge kludene efter man har aktiveret klorene med et slag ovenpå pakken og afventer at klorene er fordelt i kludene. Kludene må <b>IKKE</b> flyttes fra en borgers bolig til en anden. Virkningstid for klor er ca. 10 min på overfladerne, hvilket betyder at overfladen vil være fugtig af klorene i den tid.</li> </ul> <b>OBS at klor ikke må anvendes på borgerens møbler eller ejendele, der kan blive misfarves af det.</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>Hjemme – og sygeplejen, stilles</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Ved udbrud (to eller flere smittede), aftørres daglig med                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                      | <p>klorklude til rådighed, når der rengøres og desinficeres.</p> <p>Brugte rengøringsklude kasseres eller vaskes ved minimum 80 °C efter brug.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>vand og sæbe og efterfølgende desinfektion med klorklude, på kontaktpunkter i fællesrum.</p> <p>Rengøringsudstyret rengøres og desinficeres med klorklude efter brug. Brugte klude kasseres eller sendes til vask (vaskes ved minimum 80 °C efter brug).</p> |
| Medicins udstyr                      | <p>Det anbefales at udstyr er borgerbundet eller engangs.</p> <p>Anvendes flergangsudstyr rengøres og desinficeres det med klorklude mellem hver borger.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Laboratorieprøver rengøres og desinficeres med klorklude inden de bringes ud af bolig.</li> <li>Udstyr skal rengøres og desinficeres med klorklude inden det fjernes fra boligen.</li> </ul>                       |                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Hjælpemidler                         | <p>Hjælpemidler skal rengøres og efterfølgende desinficeres med klorklude inden det fjernes fra boligen.</p> <p>Skal udstyr returneres til hjælpemiddeldepotet lægges en observation til hjælpemiddeldepotet mærket "<i>Clostridioides difficile</i> tidl. <i>Clostridium</i>" ved afhentning eller reparation.</p>                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>Fx liftsegl skal være personbunden.</li> </ul>                                                                                                                                                                           |
| Service                              | Bestik og service afvaskes som vanligt i eget hjem.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Borger kan spise af almindelig service.</p> <p>Det brugte service kommes direkte efter brug i opvaskemaskine, det må gerne blandes med andet service.</p>                                                                                                    |
|                                      | Medarbejder anvender handsker ved håndtering af snavset bestik og service.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| IT-udstyr (fx tablet/mobiltelefoner) | <p>Udstyret opbevares i en plastlomme.</p> <p>Udstyret desinficeres med <u>opvredet</u> klorklud efter brug.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Udstyr bør ikke medbringes på stuen. Ved behov opbevares i en plastlomme.</p> <p>Udstyret desinficeres med <u>opvredet</u> klorklud efter brug</p>                                                                                                           |
| Vask af tøj og linned                | <p>Sengetøj vaskes ved synlig forurening og ellers en-to gange om ugen.</p> <p>Håndklæder og undertøj vaskes dagligt.</p> <p>Undertøj, håndklæder og sengetøj vaskes ved min 80 °C.</p> <p>Resterende tøj vaskes ved så høje temperaturer som muligt.</p> <p>Vigtigt at vaskeriet er informeret, hvis de står for afhentning og vask af tøj hos den pågældende og at tøjet er i en lukket pose inden det afhentes.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                 | <p>Vask af tøjet sammen med pårørende anbefales ikke. Vask en kogevaske efterfølgende.</p> <p>Vaskes tøj igennem en privatleverandør (fx Elis /Trasbo-vaskeri) kontaktes vaskeriet på tlf. Elis vaskeri: <b>59 43 22 22</b> Trasbo vaskeri: <b>47 52 74 35</b> eller via Cura ift. bestilling af smeltepose. Dette koster 299, kr. ekstra for borger.</p> <p>Når smitterisikoen er ophørt afbestilles smelteposer via Cura/telefon.</p> <p>Borger som ikke har privatleverandør anbefales: Tøj, der er stærkt forurenet med aftørring vaskes med det samme.</p> <p><b>Vaskemaskine:</b></p> <p>Anbefales at køre en tom maskine på 80 °C uden sæbe imellem borgers vask. For at undgå krydssmitte til evt. pårørende.</p> <p>Håndtag og gummimembranen rengøres og desinficeres efterfølgende med klorklud, da bakterier samles her og nemt kan spredes til det rene tøj, når det tages ud af maskinen.</p> | <p>Vasketøjspose lukkes på stuen og bringes til afhentningsplads-lægges direkte i vasketøjsburet</p> <p>Der anvendes gelposer til håndtering af urent tøj. Tøj og linned, som er fælles for borgere på institution (fx dyner, pude og sengelinned), vaskes ved 80 °C.</p> <p><b>Ved brug af fælles vaskemaskine:</b></p> <p>Der køres en tom maskine på 80 °C uden sæbe imellem hver borgers vask. For at undgå krydssmitte mellem borgere.</p> <p>Vaskemaskines overflader rengøres og desinficeres med klorklud.</p> <p>Håndtag og gummimembranen rengøres og desinficeres med klorklud med efterfølgende, da bakterier samles her og nemt kan spredes til det rene tøj, når det tages ud af maskinen.</p> <p>Sæbeskål rengøres ligeledes efterfølgende med almindeligt rengøringsmiddel samt efterfølgende desinfektion med klorklud.</p> |
| <b>Affald</b>                                   | <p>Affald bortskaffes som almindelig dagrenovation.</p> <p>Affald emballeres i plastpose (inklusiv brugte klude), og bringes ud fra hjemmet til container/skyllerum/affaldsrum.</p> <p>Der udføres grundig håndhygiejne efterfølgende efter ovenstående forskrifter.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Undersøgelse og behandling udenfor bolig</b> | <p>Borger med CD- infektion har samme ret til undersøgelse og behandling som borger, der ikke har infektion. Det betyder at borger godt må deltage i træning på træningscenteret m.m.</p> <p>Personalet skal anvende samme personlige værnemidler som plejepersonalet.</p> <p>Borger har rent tøj på og udfører håndhygiejne (se under håndhygiejne) inden boligen forlades.</p> <p>Kørestol, rollator og lignende rengøres og desinficeres med klorklud.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|                        |                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                        | Behandlingsstedet informeres om sygdommen efter samtykke med borger.<br><br>Hvis borger skal på sygehus, bør personalet oplyses hvis borger har diarré. Dette efter samtykke med borger.                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Pårørende og besøgende | Pårørende/besøgende instrueres i håndhygiejne (håndvask efterfulgt af hånddesinfektion).                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|                        | Pårørende/besøgende anbefales håndvask med vand og sæbe og evt. desinficerer hænderne med håndsprit, inden de forlader borgers bolig.                                                                                       | Besøgende skal blive på stuen under besøget, og de må ikke færdes rundt i enheden, eller hente mad eller drikkevarer i enheden.<br><br>Besøgende skal foretage grundig håndvask med vand og sæbe og desinficerer hænderne med håndsprit, inden de forlader borgers bolig.<br><br>Besøgende skal forlade enheden når besøget af slut. |
| Ved dødsfald           | Ved istandgørelse af afdød overholdes samme forholdsregler, som da borger var i live.                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|                        | Plejeseng skal efterfølgende rengøres og desinficeres inden den leveres tilbage til hjælpemiddeldepotet<br><br>Der lægges en observation til hjælpemiddeldepotet mærket " <i>Clostridioides difficile</i> " ved afhentning. | Sengetøj og borgertøj skal være synlig rent.<br><br>Seng og madras skal efterfølgende rengøres og desinficeres med klorklud.                                                                                                                                                                                                         |

### Rengøring efter træning eller behandling fx på sygeplejeklinik eller sundhedscenter

Ophold i ventearealer skal minimeres.

Vandrette borgernære flader indenfor 1 meter afstand til borger og kontaktpunkter (fx håndtag, lejeoverflade, stolesæder, armlæn, træningsudstyr) som borger og personale har været i kontakt med rengøres og efterfølgende desinficeres med klorklude.

Servicepersonalet skal anvende samme personlige værnemidler som det sundhedsfaglige personale.

### Hvordan behandles *Clostridioides difficile*

Borger vil få antibiotika rette mod bakterien. Behandlingen tager ofte flere uger. Det er vigtigt at borger fortsætter behandlingen i den ordinerede periode også selvom diarréen stopper. Det er også vigtigt at borger får rigelig med væske.

Da bakterien normalt findes i tarmen, er det ikke sikkert, at den helt forsvinder. Den holder op med at give symptomer, men undertiden kan det være nødvendigt med flere behandlinger, hvis borger får diarré igen.

Hvis borger senere skal behandles med antibiotika for en anden infektion, er det vigtigt, at lægen informeres om, at borger tidligere har været syg på grund af CD. Dette efter samtykke med borger.

### Ophør af de supplerende hygiejniske forholdsregler

Smitteperioden er mens borger har diarré og op til 48 timer efter diarré er ophørt.

De supplerende hygiejniske forholdsregler ophører tidligst, når borgeren har haft formet afføring i 48 timer, efter diare er ophørt (eller **som borgers afføring normalt er**). Hvis borgeren på et senere tidspunkt får diarré igen, træder de supplerende hygiejniske forholdsregler igen i kraft (2).

**Kontrol-afføringsprøve anbefales ikke-** og kan ikke anvendes i forhold til ophævelse af brug af de supplerende infektionshygiejniske forholdsregler.

Borger med fx colostomi/ileostomi og som har meget voldsomme output i stomien, hvor der er risiko for stænk og sprøjt, er anbefalingen at fastholde de supplerende infektionshygiejniske forholdsregler. Hvis borger har haft normalt output i 48 timer og kan samarbejde i forhold til stomipleje og håndhygiejne kan medarbejder overgå til brug af de generelle infektionshygiejniske forholdsregler.

### Slutrengøring

Der udføres slutrengøring (med brug af samme værnemidler som er anvendt i plejen) efter de 48 timer, inden man går tilbage til almindelig rengøring. **For plejere og midlertidige pladser kontaktes Teknisk teamleder for teknisk afdeling ift. gennemførelse af slutrengøring.**

Slutrengøring gælder alle borgere, som i forvejen er visiteret til rengøring, eller som man vurderer ikke har mulighed for selv at rengøre.

Slutrengøring indebærer:

- Hele boligen (fx toilet, badeværelse, soveværelse, stue m.m.) på alle falder og genstande
- Vask af gulve
- Rengøring og efterfølgende desinfektion med klorklude af kontaktpunkter (bækkenstol, rollator, kørestol, toilet, inventar på badeværelset, sengebord og seng/madras)
- Sengetøj skiftes
- Dyner, pude sendes til vask.
- Badeforhæng vaskes
- Om muligt vaskes gardiner ved høj temperatur
- Toiletbørste, toiletrulle, anbrudte handskekasser, håndklædepapir og andre toiletartikler kasseres.

### I tilfælde af udbrud

Ved udbrud forstås to eller flere genetiske tæt beslægtede tilfælde af CD i samme tidsperiode.

#### Tjekliste for håndtering af udbrud

##### Ledelsen i berørt enhed:

Ved et konstateret udbrud skal ledelsen i den berørte enhed straks iværksætte følgende tiltag:

- Informationsdeling:
  - Informere Centerchefen for Omsorg og Sundhed samt den relevante afdelingsleder.
  - Orienterer enhedens personale, tværgående personale og lokale samarbejdspartnere.
- Adgangskontrol og information:

- Opsætte et lamineret skilt ved indgangen til den berørte enhed (f.eks. plejecenter). Skiltet skal informere om smitteudbruddet og anmode om skærpet håndhygiejne. Forslag til skiltetekst kan findes under "Infektionshygiejne" på patientsikkerhedssiden.
- **Koordination og rådgivning:**
  - Kontakte den lokale hygiejnesygeplejerske for rådgivning og vejledning.
  - Kontakte teknisk teamleder for teknikafdelingen vedrørende behov for ekstra rengøring.
  - Kontakte plejhjemslægen hurtigst muligt for at sikre øjeblikkelig information og faglig rådgivning.
- **Dokumentation og evaluering:**
  - Være ansvarlig for at udfylde logskema (**Findes som selvstændigt dokument på patientsikkerhedssiden**). Logbogen er et uundværligt værktøj til at evaluere og drage læring af udbruddet. Den leverer værdifulde data, der muliggør en grundig analyse af effektive og mindre effektive tiltag. Denne indsigt er afgørende for at forbedre fremtidige beredskabsplaner og styrke forebyggende tiltag.
- **Kommunikation med Styrelsen for Patientsikkerhed:**
  - Være kontaktperson til at varetage kommunikation med Styrelsen for Patientsikkerhed for at sikre en enkel og tydelig informationsdeling.

#### Hygiejnesygeplejersken:

Hygiejnesygeplejersken har en central rolle i koordinering og opfølgning af udbruddet:

- **Indberetning:**
  - Kontakte Styrelsen for Patientsikkerhed ved udbrud af CD.
- **Rådgivning:**
  - I Supplerende infektionshygiejniske forholdsregler, herunder rengøring og desinfektion
- **Mødeaktivitet:**
  - Indkalde til daglige statusmøder af 5-10 minutters varighed. Disse møder kan afholdes som et teammøde og bør som minimum inkludere centerleder, afdelingsleder og hygiejnesygeplejerske.
  - Indkalde til et evalueringsmøde efter udbruddets afslutning, med fokus på følgende punkter:
    - Identifikation af udfordringer og drøftelse af alternative håndteringsmetoder.
    - Drøftelse af konkrete læringspunkter og specifikke konklusioner fra forløbet.
    - Forslag til fremtidige tiltag og ændringer i procedurer med henblik på at forbedre beredskabet og håndteringen af lignende situationer.
    - Udpegning af ansvarlige for implementering af aftalte tiltag.
- **Afslutning af udbrud:**
  - Informere Styrelsen for Patientsikkerhed, når udbruddet er erklæret afsluttet.

## Dokumentation

Der skal foreligge dokumentation i Cura

Når borger har en smitsom tilstand som CD, skal der altid dokumenteres i observationen: *"Smitterisiko"*  
Denne kommer frem forrest i borgeroverblikket og er markeret som rød, så alle er opmærksomme.

Ved ændringer i tilstanden oprettes Tidlig opspring og/eller triagering.

---

## FMK

Ordinationer i LMK skal være i overensstemmelse med FMK. Ved tvivlsspørgsmål kontaktes sygeplejerske eller behandlingsansvarlig læge/vagtlæge.

Der henvises til instruksen: Medicinhåndtering og Cura navigationsseddel Medicin i Cura for korrekt håndtering samt opdatering i FMK.

---

## Sundhedsfaglige dokumentation

- Beskrivelse af borgers aktuelle og potentielle helbredsmæssige problemer.  
Under fx Sygeplejetilstand "*Udskillelse*" noteres at borgeren har CD og evt. typen hvis den er kendt.
- Hvilken sygdom/funktionsnedsættelse der begrunder den medicinske behandling (fx antibiotika) for diarré.
- Opfølgning på og evaluering af pleje og behandling, i forbindelse behandling af borgers diarré herunder en løbende vurdering af borgers habilitet fx ift. at samarbejde med personalet.
- Den aktuelle pleje og behandling følger aftalerne med den behandlingsansvarlig læge.

---

## Indsatser

Der oprettes relevante indsatser samt handlingsanvisning tilknyttet indsatsen.

Handlingsanvisningen skal være udførligt beskrivende af hvordan indsatsen udføres.

### Begreber i forbindelse med forenkling af FSIII

| Før forenkling         | Efter forenkling          |
|------------------------|---------------------------|
| Helbredstilstand       | Sygeplejetilstand         |
| Funktionsevne tilstand | Pleje- og omsorgstilstand |
| Ydelse                 | Indsats                   |

## Baggrundsviden

CD er en sporedannende bakterie, som kan overleve i mange uger til måneder i miljøet efter en borger med diarre forårsaget af CD og give anledning til nye tilfælde af diarré (4).

Bakterien er en almindeligt forekommende tarmbakterie, der normalt ikke medfører sygdom, men nogle stammer producerer giftstoffer, som især ved antibiotikabehandling og deraf følgende svækkelse af borger normale tarmflora kan give infektion i form af diarré af forskellig sværhedsgrad (4).

Undersøgelser viser at, at miljøet bliver mere forurenet af borgere med symptomatisk CD end borgere, der er asymptomatiske bærere (4).

**Hvad er en CD infektion?** De mest almindelige symptomer er diarré- eventuelt med blod i, feber, nedsat appetit, dehydrering, kvalme og mavesmerter. I alvorlige tilfælde er der risiko for pseudomembranøs colitis (alvorlig betændelsestilstand i tyktarmen) og toksisk megacolon (=en sjælden men livstruende komplikation til en svær betændelsestilstand i tyktarmen) (4).

**Diarré:** Defineres som 3 eller flere løse eller flydende afføringer om dagen eller oftere end normalt for den enkelte borger (WHO) (3).

## Referencer

1. Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer Plejehjem, hjemmepleje, bo- og opholdssteder m.m., Central Enhed for Infektionshygiejne 1.udgave 2020
2. Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer Supplerende forholdsregler ved infektioner og bærertilstand i sundhedssektoren, Central Enhed for Infektionshygiejne 5.1.udgave 2019
3. World Health Organisation -Diarrhoeal disease

## Log

| Version | Ikrafttrædelse | Beskrivelse af ændringer                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------|----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2.0     | 19.06.2025     | <ul style="list-style-type: none"><li>• Instruksen er sat over i ny skabelon.</li><li>• "Clostridium" er rettet til "Clostridioides" alle steder i dokumentet. Nyt navn.</li><li>• Nyt formål er beskrevet.</li><li>• Krav til medarbejdet beskrevet</li><li>• Udskrivelse med CD fra sygehuset beskrevet</li><li>• Smitteveje beskrevet.</li><li>• Supplerende infektionshygiejniske forholdsregler omskrevet</li><li>• Rengøring efter træning og behandling beskrevet</li><li>• Slutrengøring uddybet</li><li>• Varighed af infektionshygiejniske forholdsregler uddybet</li><li>• I tilfælde af udbrud beskrevet</li><li>• Henvi sning til logbog skema som findes som selvstændigt dokument på patientsikkerhedssiden.</li><li>• Baggrundsviden beskrevet.</li><li>• Dokumentationsafsnit uddybet</li><li>• Link i referencer er fjernet.</li><li>• Referencer opdateret.</li></ul> |